DÔVODOVÁ SPRÁVA

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1 (§ 1)

Navrhuje sa spresnenie predmetu úpravy zákona v nadväznosti na zavedenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Súčasne sa ustanovuje cieľ tejto právnej úpravy, ktorým je podpora slobody pohybu fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a uľahčenie ich pobytu v inom členskom štáte Európskej únie alebo inom štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

K bodu 2 (§ 2 ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 3 (§ 16 a § 17)

Navrhuje sa nové znenie ustanovení upravujúcich európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím, európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Cieľom navrhovanej úpravy je zabezpečiť transpozíciu smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 a (EÚ) 2024/2842 a vytvoriť právny rámec pre zavedenie a vzájomné uznávanie týchto preukazov v rámci Európskej únie.

V § 16 sa ustanovujú podmienky a lehoty na vyhotovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom, vrátane doby ich platnosti na 5 rokov pre osoby do 15 rokov a 10 rokov pre osoby nad 15 rokov veku. Súčasne sa ustanovuje povinnosť fyzickej osoby podrobiť sa nasnímaniu podoby tváre na účely vyhotovenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom, pričom počas obdobia, v ktorom nie je zabezpečené nasnímanie podoby tváre, lehota na vyhotovenie európskeho preukazu neplynie. Upravuje sa právna povaha európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom ako verejnej listiny preukazujúcej status fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na sprievodcu. V súlade s právom Európskej únie sa ustanovuje uznávanie týchto európskych preukazov vydaných inými členskými štátmi Európskej únie alebo inými štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru. Navrhovanou úpravou sa vymedzuje obdobie, počas ktorého sa preukaz osoby so zdravotným postihnutím vyhotovený v inom členskom štáte Európskej únie alebo inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru uznáva na účely uplatňovania osobitných podmienok a zvýhodneného zaobchádzania na území Slovenskej republiky. Uznávanie preukazu sa viaže na obdobie krátkodobého pobytu držiteľa na území Slovenskej republiky, najdlhšie na tri mesiace alebo na obdobie jeho pobytu v rámci programu Európskej únie v oblasti mobility. Nevylučuje sa však uplatnenie postupov podľa osobitných predpisov v prípadoch, ak sa európsky preukaz vyhotovený v inom členskom štáte Európskej únie alebo inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru použije na uplatnenie osobitných podmienok alebo zvýhodneného zaobchádzania mimo rozsahu ustanoveného týmto zákonom.

V nadväznosti na smernicu (EÚ) 2024/2841 sa ustanovuje, že na účely uplatňovania práv vyplývajúcich z práva Európskej únie nie je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím povinná preukazovať svoj status výlučne európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím. Cieľom úpravy je zabezpečiť, aby európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím podľa tohto zákona nebol vyžadovaný v prípadoch, v ktorých osobitné predpisy umožňujú preukázanie statusu osoby so zdravotným postihnutím aj iným úradným dokladom (napr. potvrdením o zdravotnom postihnutí od všeobecného alebo špecializovaného lekára, ktoré potvrdzuje diagnózu, zníženú pohyblivosť alebo potrebu asistencie.).

V § 17 sa ustanovujú podmienky vyhotovovania európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Upravujú sa aj lehoty na vyhotovenie európskeho parkovacieho preukazu, jeho právna povaha ako verejnej listiny, doba jeho platnosti na 5 rokov pre osoby do 15 rokov a 10 rokov pre osoby nad 15 rokov veku a povinnosť držiteľa tohto preukazu. Európsky parkovací preukaz slúži na preukázanie práva jeho držiteľa na prístup k parkovacím miestam vyhradeným pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, parkovacím výhodám a súvisiacemu zvýhodnenému zaobchádzaniu. Navrhovaná právna úprava vychádza z princípu vzájomného uznávania parkovacích preukazov medzi členskými štátmi Európskej únie a štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru. Uznávanie európskeho parkovacieho preukazu sa viaže na obdobie krátkodobého pobytu držiteľa na území Slovenskej republiky, najdlhšie na tri mesiace alebo na obdobie jeho pobytu v rámci programu Európskej únie v oblasti mobility. Nevylučuje sa však uplatnenie postupov podľa osobitných predpisov v prípadoch, ak sa európsky parkovací preukaz vyhotovený v inom členskom štáte Európskej únie alebo inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru použije na uplatnenie parkovacích výhod alebo zvýhodneného zaobchádzania mimo rozsahu ustanoveného týmto zákonom. Navrhovaná právna úprava neupravuje rozsah parkovacích výhod poskytovaných jednotlivými subjektmi a ani nezasahuje do pôsobností obcí a vyšších územných celkov pri úprave podmienok parkovania všeobecne záväznými nariadeniami týchto obcí a vyšších územných celkov.

K bodu 4 (§ 17a)

V novom ustanovení § 17a sa navrhuje ustanoviť splnomocnenie pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa upraví vzor a charakteristika európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom, európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, rozsah osobitných podmienok alebo zvýhodneného zaobchádzania vplývajúcich z európskeho preukazu, ako aj rozsah práv na parkovacie výhody a súvisiace zvýhodnené zaobchádzanie vyplývajúce z európskeho parkovacieho preukazu. Súčasne bude upravovať aj podrobnosti o vyhotovovaní týchto preukazov.

K bodu 5 (poznámka pod čiarou k odkazu 13)

Ide o legislatívno-technickú úpravu spresňujúcu citáciu osobitného predpisu.

K bodu 6 (poznámka pod čiarou k odkazu 23)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v nadväznosti na platné znenie zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

K bodu 7 (§ 42 ods. 2)

Ide o legislatívno-technickú zmenu, ktorou sa spresňuje vymedzenie dotknutých štátov bez zmeny vecného obsahu ustanovenia.

K bodu 8 (§ 43 ods. 8 písm. a) a b))

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorej cieľom je zosúladenie terminológie s právom Európskej únie v súvislosti s transpozíciou smernice o európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím a európskom parkovacom preukaze pre osoby so zdravotným postihnutím. Pojem „preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím“ sa v ustanoveniach upravujúcich procesné náležitosti konania nahrádza novým pojmom „európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím“.

K bodu 9 (§ 43 ods. 8 písm. c))

Navrhovanou úpravou sa upravujú podmienky vzniku nároku na európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Ustanovenie jednoznačne určuje, že nárok na parkovací preukaz vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti integrovaného posudku alebo rozhodnutia o parkovacom preukaze, z ktorých vyplýva splnenie zákonných podmienok na jeho priznanie. Úprava reflektuje na poznatky vyplývajúce z aplikačnej praxe od zavedenia reformy posudkovej činnosti.

K bodu 10 (§ 50 písm. b))

Navrhovanou úpravou sa spresňuje pôsobnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v oblasti medzinárodnej spolupráce tak, aby zahŕňala aj oblasť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, vrátane výmeny informácií a spolupráce pri ochrane pred ich zneužívaním.

K bodu 11 (§ 50 písm. f) až j))

Navrhuje sa rozšíriť pôsobnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o úlohy súvisiace s plnením funkcie Národného kontaktného miesta pre oblasť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Upravuje sa aj spôsob zabezpečovania zverejňovania informácií o týchto preukazoch, informovanie osôb so zdravotným postihnutím o osobitných podmienkach, zvýhodnenom zaobchádzaní, parkovacích miestach vyhradených pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a súvisiacich parkovacích výhodách, vytvorenie podmienok na spoluprácu s Európskou komisiou, príslušnými orgánmi iných členských štátov Európskej únie alebo iných štátov Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj organizáciami zastupujúcimi fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Cieľom právnej úpravy je podporiť rozširovanie osobitných podmienok a zvýhodneného zaobchádzania poskytovaných fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím na dobrovoľnom základe. Použitý pojem „nabáda“ vyjadruje oprávnenie ministerstva uskutočňovať informačné, osvetové a propagačné aktivity smerujúce k dobrovoľnému poskytovaniu týchto výhod v čo najväčšom rozsahu. Ustanovenie nezakladá ministerstvu oprávnenie ukladať povinnosti jednotlivým subjektom, ale vytvára priestor na podporu a šírenie dobrej praxe v prospech fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím.

Ustanovenie vymedzuje podpornú a koordinačnú úlohu ministerstva aj pri zvyšovaní dostupnosti informácií o osobitných podmienkach, zvýhodnenom zaobchádzaní a parkovacích výhodách poskytovaných držiteľom preukazu a parkovacieho preukazu, ktorá bude smerovať k dobrovoľnému zverejňovaniu týchto informácií zo strany dotknutých subjektov. Nejde o oprávnenie ukladať právnickým osobám, ktoré nie sú orgánmi verejnej moci a ani fyzickým osobám-podnikateľom povinnosť zverejňovať tieto informácie, ale o podporu a motiváciu k ich sprístupňovaniu v zrozumiteľnej a prístupnej forme.

K bodu 12 (§ 51 písm. h))

Navrhovanou úpravou sa precizuje pôsobnosť Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v súvislosti so zabezpečovaním vyhotovovania európskych preukazov osôb so zdravotným postihnutím a európskych parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím.

K bodu 13 (§ 52 písm. t))

Navrhuje sa rozšíriť pôsobnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o novú oznamovaciu povinnosť voči Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v prípadoch zneužívania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vyhotovených iným členským štátom Európskej únie alebo iným štátom Európskeho hospodárskeho priestoru na území Slovenskej republiky. Cieľom navrhovanej úpravy je vytvoriť mechanizmus na oznamovanie zneužívania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vyhotovených inými členskými štátmi EÚ alebo iným štátom Európskeho hospodárskeho priestoru, čím sa posilní ochrana pred neoprávneným využívaním výhod a zliav spojených s týmito preukazmi.

K bodu 14 (§ 53 ods. 1)

Navrhovanou úpravou sa ustanovuje, že vyhotovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím nie je súčasťou konania o preukaze a parkovacom preukaze. O vyhotovení európskeho preukazu a európskeho parkovacieho preukazu sa nevydáva písomné rozhodnutie.

K bodu 15

Ide o legislatívno-technické precizovanie nadpisu, vzhľadom na skutočnosť, že predmetná časť neustanovuje len povinnosti a zodpovednosť fyzickej osoby, ale aj povinnosti a zodpovednosť orgánov verejnej moci a iných právnických a fyzických osôb.

K bodu 16 (§ 61)

Nové ustanovenie § 61 zakotvuje povinnosť pre orgány verejnej moci bezplatne, zrozumiteľne a v prístupných formátoch zverejňovať informácie o všetkých poskytovaných výhodách pre držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Cieľom právnej úpravy je zabezpečiť, aby mali držitelia týchto preukazov zo Slovenskej republiky, ako aj z iných členských štátov Európskej únie alebo iných štátov Európskeho hospodárskeho priestoru jednoduchý prístup k informáciám o osobitných podmienkach, zvýhodnenom zaobchádzaní, parkovacích miestach vyhradených pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a súvisiacich parkovacích výhodách. Súčasne sa ustanovuje povinnosť orgánom verejnej moci oznamovať Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zverejnenie týchto informácií a ich zmeny na účely zabezpečenia ich zverejnenia a aktualizácie na webovom sídle Národného kontaktného miesta. Navrhovaná úprava nezakladá orgánom verejnej moci povinnosť zaviesť alebo poskytovať nové osobitné podmienky, zvýhodnené zaobchádzanie alebo parkovacie výhody pre držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Upravuje výlučne povinnosť zverejňovať informácie o tých osobitných podmienkach, zvýhodnenom zaobchádzaní a výhodách, ktoré orgány verejnej moci už poskytujú alebo zabezpečujú v rozsahu svojej pôsobnosti.

K bodu 17 (§ 64 ods. 4)

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 18 (§ 64 ods. 4, písm. u))

Navrhuje sa doplniť rozsah spracúvaných osobných údajov o vyobrazenie tváre a údaj o zdravotnom postihnutí na účely vyhotovenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Uvedené údaje sú nevyhnutné na zabezpečenie vyhotovenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom. Navrhovanou úpravou sa zároveň ustanovuje právny základ na spracúvanie týchto údajov na uvedený účel.

K bodu 19 (§ 64 ods. 5)

Navrhovaná úprava rozširuje okruh osôb, o ktorých príslušný orgán spracúva údaje v informačnom systéme, a to v nadväznosti na zavedenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Spracúvanie týchto údajov je nevyhnutné nielen pre výkon štátnej správy, ale aj pre potreby kontroly platnosti obidvoch európskych preukazov v rámci Európskej únie.

K bodu 20 (§ 64a a § 64b)

Navrhovanou právnou úpravou sa ustanovuje Slovenská obchodná inšpekcia ako orgán dohľadu nad dodržiavaním práv držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v prípadoch, ak na výkon kontroly, dohľadu alebo dozoru nie je príslušný iný orgán podľa osobitných predpisov. Cieľom úpravy je vytvoriť kontrolný mechanizmus, čím sa zabezpečí jednotný postup pri výkone dohľadu nad dodržiavaním práv držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu a pri ukladaní opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Navrhuje sa zavedenie správnych deliktov za porušovanie práv držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Cieľom úpravy je zabezpečiť účinné uplatňovanie práv držiteľov európskych preukazov pri prístupe k osobitným podmienkam, zvýhodnenému zaobchádzaniu, vyhradeným parkovacím miestam pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a ďalším parkovacím výhodám. Súčasne sa ustanovuje sankčný mechanizmus v pôsobnosti Slovenskej obchodnej inšpekcie, vrátane rozpätia pokút a podmienok ich ukladania. Vyššia sankcia sa navrhuje pri opakovanom porušení povinností. Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob a následky protiprávneho konania. Pri menej závažných porušeniach sa umožňuje uprednostniť odstránenie protiprávneho stavu a nápravu jeho následkov pred uložením sankcie, čím sa posilňuje preventívny a výchovný charakter dohľadu. Výnos z uložených pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

K bodu 21 (§ 67aa až 67ac)

Navrhovaným prechodným ustanovením (§ 67aa) sa zabezpečuje kontinuita preukazovania statusu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v súvislosti so zavedením európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom. Preukazy vyhotovené podľa doterajších predpisov sa počas prechodného obdobia budú považovať za európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom.

Ustanovenie upravuje aj povinnosti držiteľov preukazov vyhotovených podľa doterajších predpisov. Ustanovuje sa povinnosť oznámiť príslušnému orgánu stratu alebo odcudzenie preukazu, aby bolo možné zabezpečiť ochranu pred jeho zneužitím. Zároveň sa ustanovuje aj povinnosť vrátiť preukaz po vyhotovení európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom, čím sa predchádza súbežnému používaniu viacerých preukazov vyhotovených tej istej osobe. V prípade, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nesplní povinnosť vrátiť preukaz, príslušný orgán môže postúpiť vec príslušnému okresnému úradu na prejednanie priestupku, nakoľko podľa § 21 ods. 1 písm. j) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa priestupku dopustí ten, kto neoprávnene drží preukaz, hoci má zákonnú povinnosť vrátiť ho orgánu, ktorý ho vydal. Za takýto priestupok je možné uložiť pokutu až do výšky 500 eur. Táto právna úprava sa vzťahuje aj na prípady uvedené v § 45 ods. 14 zákona č. 447/2008 Z. z.. Povinnosť vrátenia preukazov vyplýva aj pozostalým fyzickým osobám za zomrelé fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Navrhovaným prechodným ustanovením sa zabezpečuje plynulý prechod z doterajšieho systému vyhotovovania preukazov fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na systém vyhotovovania európskych preukazov osoby so zdravotným postihnutím. Držiteľom preukazov vyhotovených podľa doterajších predpisov, ako aj fyzickým osobám, ktoré spĺňajú podmienky na ich vyhotovenie sa umožňuje požiadať o vyhotovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, resp. európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom. Upravuje sa postup úradu v prípade, ak fyzická osoba, ktorá nie je držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom požiada o vyhotovenie preukazu podľa zákona účinného do 4. júna 2028 pred účinnosťou tohto zákona. Súčasne sa ustanovuje lehota na vyhotovenie týchto európskych preukazov a upravujú sa aj podmienky nevyhnutné na ich vyhotovenie. Požiadanie o vyhotovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom nebude dôvodom na preposúdenie funkčných dôsledkov zdravotného stavu.

Ustanovenie § 67ab upravuje povinnosť príslušného orgánu vyhotoviť držiteľom v súčasnosti platných parkovacích preukazov nový európsky parkovací preukaz najneskôr do 5. decembra 2029. V prechodnom ustanovení sa súčasne ustanovuje aj povinnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pred prevzatím nového európskeho parkovacieho preukazu vrátiť v súčasnosti platný parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím alebo oznámiť jeho stratu či odcudzenie, s cieľom zabrániť súbežnej existencii viacerých parkovacích preukazov vyhotovených tej istej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. V prípade, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nesplní povinnosť vrátiť parkovací preukaz, príslušný orgán môže postúpiť vec príslušnému okresnému úradu na prejednanie priestupku, nakoľko podľa § 21 ods. 1 písm. j) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa priestupku dopustí ten, kto neoprávnene drží preukaz, hoci má zákonnú povinnosť vrátiť ho orgánu, ktorý ho vydal. Za takýto priestupok je možné uložiť pokutu až do výšky 500 eur. Povinnosť vrátenia parkovacieho preukazu vyplýva aj pozostalým fyzickým osobám za zomrelé fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Upravuje sa aj dočasné uznávanie súčasne platných parkovacích preukazov vyhotovených podľa zákona v znení účinnom do 4. júna 2028, ako aj parkovacích preukazov vyhotovených do 4. júna 2028 inými členskými štátmi EÚ.

Prechodným ustanovením sa upravuje postup pri vyhotovení parkovacieho preukazu po nadobudnutí účinnosti zákona pre fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré

spĺňajú podmienky na jeho vyhotovenie. Držiteľom parkovacích preukazov vyhotovených podľa doterajších predpisov, ako aj fyzickým osobám, ktoré spĺňajú podmienky na ich vyhotovenie sa umožňuje požiadať o vyhotovenie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Nárok na parkovací preukaz sa v týchto prípadoch odvodzuje od už existujúceho posúdenia zdravotného postihnutia alebo odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, preto sa nevyžaduje opätovné posudzovanie splnenia podmienok na jeho priznanie.
Upravuje sa možnosť požiadať o vyhotovenie parkovacieho preukazu aj v prípade, ak je fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Súčasne sa upravuje aj postup úradu v prípade, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím požiada o vyhotovenie parkovacieho preukazu podľa zákona účinného do 4. júna 2028 pred účinnosťou tohto zákona.

Ustanovením § 67ac sa deklaruje prevzatie právne záväzných aktov Európskej únie do právneho poriadku Slovenskej republiky.

K bodu 22

Navrhuje sa vypustenie príloh č. 8 a 9, ktoré obsahujú vzor preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím. Vzor a charakteristiku európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím so sprievodcom a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím upraví vykonávací právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

K bodu 23

Navrhuje sa doplniť zákon prílohou č. 18 obsahujúcou zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie, ktorými sú smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa smernica (EÚ) 2024/2841 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte. Doplnenie prílohy nadväzuje na transpozíciu uvedených smerníc do právneho poriadku Slovenskej republiky.

<u>K Čl. II</u> (zákon o súdnych poplatkoch)

K bodu 1 (§ 4 ods. 1 písm. c))

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa transponuje Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernice Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K bodu 2 (§ 18mc)

Ide o prechodné ustanovenie súvisiace so zmenou pojmov v zákone č. 447/2008 Z. z. pre tých držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom alebo držiteľov parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, ktorí po účinnosti zákona nebudú mať vymenený ich doterajší preukaz za nový európsky tak, aby mohli doterajší preukaz použiť na uplatnenie nárokov podľa tohto predpisu.

K Čl. III (zákon o správnych poplatkoch)

K bodu 1

Ide o zosúladenie právnej úpravy s praxou vyhotovovania preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom alebo parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, ktoré sa v súčasnosti vyhotovujú bezplatne.

K bodom 2 a 3

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa transponuje Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernice Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. IV (zákon o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti)

Upravuje sa pôsobnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré bolo určené ako Národné kontaktné miesto, v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. V (zákon o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa transponuje Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernice Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. VI (zákon o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa transponuje Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernice Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. VII (zákon o miestnych daniach)

K bodu 1

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K bodu 2 (§ 104u)

Ide o prechodné ustanovenie, podľa ktorého sa v prípade vzniku daňových povinností, poplatkovej povinnosti a oznamovacej povinnosti do 31. decembra 2028 bude postupovať podľa predpisov účinných do 4. júna 2028. Rovnako sa navrhuje prechodné ustanovenie pre tých držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo držiteľov preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, ktorí po účinnosti zákona nebudú mať vymenený ich doterajší preukaz za nový európsky tak, aby mohli doterajší preukaz použiť na uplatnenie nárokov podľa tohto predpisu.

K Čl. VIII (zákon o cestovných dokladoch)

V súlade so smernicou (EÚ) 2024/2841 sa na zabezpečenie rovnakého prístupu ustanovuje, že, že pri vydaní cestovného pasu pre nevidiaceho sa predmetné zdravotné postihnutie môže preukázať nielen preukazom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vydaným v Slovenskej republike, ale aj takýmto preukazom vydaným v inom členskom štáte Európskej únie.

K Čl. IX (zákon o sociálnych službách)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. X (zákon o cestnej premávke)

K bodu 1

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K bodu 2

V súlade so smernicou (EÚ) 2024/2841 sa na zabezpečenie rovnakého prístupu výslovne uvádza, že pri využívaní parkovacieho preukazu v cestnej premávke sa uznáva nielen parkovací preukaz vydaný v Slovenskej republike, ale aj parkovací preukaz vydaný v inom členskom štáte Európskej únie alebo inom zmluvnom štáte Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

Súčasne sa na uplatňovanie výhod vyplývajúcich z parkovacích preukazov v cestnej premávke (parkovanie na vyhradených miestach, vjazd do zákazu a pod.) navrhuje ponechať súčasný stav, kedy sa parkovacie preukazy vydané v inom štáte uznávajú v rámci ich celej časovej platnosti a nie je povinnosť ich vymieňať po presiahnutí určitej dĺžky pobytu ich držiteľa na území Slovenskej republiky.

K bodu 3

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov.

<u>K Čl. XI</u> (zákon o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

<u>K Čl. XII</u> (zákon o pomoci v hmotnej núdzi)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. XIII (zákon o diaľničnej známke)

K bodu 1

V nadväznosti na právnu úpravu navrhovanú v čl. I dochádza k náležitej terminologickej úprave a zavedeniu legislatívnej skratky.

K bodom 2, 4, 5, 7, 8 a 10

Navrhuje sa upraviť samostatné ustanovenie (§ 7a) upravujúce registráciu vozidiel oslobodených od úhrady diaľničnej známky pre držiteľov európskeho parkovacieho preukazu. Upravujú sa podmienky registrácie, rozsah predkladaných údajov a dokladov, spôsob overovania splnenia podmienok, ako aj rozsah údajov poskytovaných Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny na účely priebežnej kontroly oprávnenosti oslobodenia. Súčasne sa zachováva princíp, podľa ktorého môže mať držiteľ európskeho parkovacieho preukazu oslobodené len jedno vozidlo alebo jazdnú súpravu od úhrady diaľničnej známky. Z dôvodu rozdielneho charakteru využívania diaľničnej siete sa navrhuje odlišný režim poskytovania oslobodenia pre držiteľov parkovacích preukazov vydaných v Slovenskej republike a pre držiteľov parkovacích preukazov vydaných v iných členských štátoch Európskej únie. V prípade parkovacích preukazov vydaných v Slovenskej republike zostáva zachovaná možnosť dlhodobej registrácie najviac na obdobie desiatich rokov, najdlhšie však do skončenia platnosti parkovacieho preukazu. V prípade parkovacích preukazov vydaných v inom členskom štáte Európskej únie sa navrhuje poskytovať oslobodenie na obdobie troch mesiacov, resp. na dobu trvania programu Európskej únie pre mobilitu, na ktorom sa držiteľ parkovacieho programu zúčastňuje. Navrhované riešenie zohľadňuje charakter krátkodobých pobytov zahraničných osôb na území Slovenskej republiky, pričom súčasne vytvára primeranú ochranu pred zneužívaním systému a znižuje administratívnu náročnosť jeho správy. Navrhuje sa výslovne ustanoviť oprávnenie správcu výberu úhrady diaľničnej známky overovať pravosť a platnosť parkovacích preukazov, ako aj správnosť predložených údajov prostredníctvom príslušných orgánov Slovenskej republiky, príslušných orgánov iných členských štátov Európskej únie alebo prostredníctvom informačných systémov a registrov, ak tak ustanovuje osobitný právny predpis alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súčasne sa upravuje, že ďalšie podrobnosti oslobodenia od úhrady diaľničnej známky upravujú všeobecné podmienky úhrady diaľničnej známky vydané správcom výberu úhrady diaľničnej známky.

K bodu 3

Dochádza k precizácii ustanovenia, keďže návrh na oslobodenie vozidla alebo jazdnej súpravy od úhrady diaľničnej známky môže okrem držiteľa vozidla podať aj držiteľ parkovacieho preukazu, ak ide o oslobodenie podľa § 7 ods. 1 písmena i) zákona č. 488/2013 Z. z.

K bodu 6

Dochádza k vypusteniu obsolentnej požiadavky poskytovať pri registrácii oslobodenia od úhrady diaľničnej známky aj faxové číslo, pretože v praxi sa už tento komunikačný nástroj nepoužíva.

K bodu 9

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 11

Vzhľadom na ustanovenie § 67ab ods. 3 návrhu zákona obsiahnutého v čl. I sa upravuje skutočnosť, že oslobodenie od úhrady diaľničnej známky sa poskytuje v období od účinnosti tohto zákona do 5. decembra 2029 aj držiteľovi parkovacieho preukazu, ktorý ešte nemá vyhotovený nový (európsky) parkovací preukaz predpokladaný v čl. I, t. j. disponuje doterajším (platným) parkovacím preukazom.

K bodu 12

Doplnenie príslušných smerníc (EÚ) do zoznamu preberaných právnych aktov EÚ.

K Čl. XIV (zákon o občianskych preukazoch)

K bodu 1 a 2

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ktorou sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K Čl. XV (zákon o integrovanej posudkovej činnosti)

K bodom 1 až 2 (§ 1 ods. 3 písm. a) a § 7 ods. 4 písm. a))

Ide o legislatívno-technickú úpravu. Cieľom navrhovanej úpravy je zosúladiť terminológiu zákona s novou právnou úpravou prijatou v súvislosti s transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841.

K bodu 3 (§ 11 ods. 1 písm. a) bod 1b. a § 12 ods. 1 písm. a) druhý bod)

Ide o legislatívno-technickú úpravu. Navrhuje sa terminologické zosúladenie ustanovení s terminológiou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841.

K bodu 4 (§ 14 ods. 2)

Ide o legislatívno-technickú úpravu pojmov v nadväznosti na novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorou sa transponujú Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernice Európskeho parlamentu a Rady EU 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

K bodu 5 (§ 25)

Navrhuje sa doplniť prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 5. júna 2028. Navrhované prechodné ustanovenie v odseku 1 nadväzuje na prechodné ustanovenie prijaté v súvislosti so zavedením integrovanej posudkovej činnosti, podľa ktorého sa fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím považujú za fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona ale len do momentu, kedy sa im vydal nový integrovaný posudok, rozhodnutie o preukaze alebo parkovacom preukaze. Keďže

rozhodnutie o preukaze už nebude existovať vzhľadom na to, že ho nahradí rozhodnutie o európskom preukaze je potrebné modifikovať predchádzajúce prechodné ustanovenie takým spôsobom, aby fyzické osoby, ktoré boli uznané za fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pred 31. augustom 2025 boli fyzickými osobami s ťažkým zdravotným postihnutím až do vydania rozhodnutia o európskom preukaze.

Zákon ukladá povinnosť správnemu orgánu začať konanie o integrovanom posudku z vlastného podnetu, ak je v integrovanom posudku určený termín opätovného posúdenia funkčných dôsledkov zdravotného stavu a fyzická osoba je držiteľom preukazu alebo parkovacieho preukazu. Prechodné ustanovenie rieši situáciu, kedy po nadobudnutí účinnosti novely, ktorou sa zavedú európske preukazy, budú ešte existovať súčasne platné preukazy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Je preto potrebné ustanoviť, že správny orgán začne konanie o integrovanom posudku aj vtedy, ak má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vyhotovený preukaz pred 4. júnom 2028.

K Čl. XVI (účinnosť)

Dátum nadobudnutia účinnosti zákona sa navrhuje s prihliadnutím na transpozičnú lehotu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2842.